

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 10/18
Luxembourg, 6. februar 2018

Sodba v zadevi C-359/16
Ömer Altun in drugi

Nacionalna sodišča lahko v primeru goljufije zavrnejo uporabo potrdil s področja socialne varnosti, izdanih napotenim delavcem v Evropski uniji

Tako je v primeru, v katerem nosilec izdajatelj v razumnem času ponovno ne preuči potrdila glede na elemente goljufije, s katerimi je seznanjen

Službe belgijske socialne inšpekcije so v okviru pregleda v zvezi z zaposlenostjo delavcev belgijskega podjetja, dejavnega v gradbenem sektorju, ugotovile, da to podjetje dejansko ni imelo zaposlenih in je vsa svoja gradbišča na podlagi podizvajalskih pogodb oddajalo bolgarskim podjetjem, ki delavce napotujejo v Belgijo. Zaposlitev zadevnih delavcev ni bila prijavljena pri belgijskemu nosilcu, pristojnemu za pobiranje prispevkov za socialno varnost, saj so ti namreč imeli potrdilo E 101 ali A1, ki ga je izdal bolgarski nosilec, pristojen za potrjevanje njihove vključenosti v bolgarski sistem socialnega varstva.¹

Sodna preiskava, opravljena v Bolgariji v okviru zaprosila za pravno pomoč, ki jo je odredil belgijski preiskovalni sodnik, je pokazala, da bolgarska podjetja v Bolgariji niso izvajala nobene pomembne dejavnosti. Belgijski organi so zato na pristojnega bolgarskega nosilca naslovili obrazloženo zahtevo za ponovno preučitev ali odvzem zadevnih potrdil. Ta je v odgovoru sporočil povzetek potrdil, ne da bi bila upoštevana dejstva, ki so jih ugotovili in dokazali belgijski organi.

Ti so nato začeli kazenske postopke proti odgovornim v belgijskem podjetju. Hof van beroep te Antwerpen (pritožbeno sodišče v Antwerpnu, Belgija) je s sodbo z dne 10. septembra 2015 zadevne osebe obsodilo. Čeprav je ugotovilo, da so bila potrdila izdana za vsakega od napotenih delavcev, je vendarle menilo, da ni bilo vezano na to okoliščino, ker so bila potrdila pridobljena z goljufijo.

Hof van Cassatie (kasacijsko sodišče, Belgija), ki odloča o zadevi, je Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanje. Izvedeti želi, ali lahko sodišče države članice gostiteljice razveljavi ali ne upošteva potrdila E 101, če lahko na podlagi predloženih dejstev ugotovi, da je bilo to potrdilo pridobljeno ali se je uveljavljalo na podlagi goljufije.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne opozorilo na sodno prakso,² v skladu s katero načelo lojalnega sodelovanja zavezuje nosilca izdajatelja, da opravi pravilno presojo upoštevanih dejstev in da zato zagotovi točnost navedb v potrdilu. To načelo pomeni tudi načelo vzajemnega zaupanja: potrdilo vzpostavlja domnevo o pravilnosti in torej načeloma zavezuje pristojnega nosilca države članice gostiteljice. Zato mora pristojni nosilec države članice gostiteljice, dokler se potrdilo ne odvzame ali razglasi za neveljavno, upoštevati dejstvo, da za tega delavca že velja zakonodaja socialne varnosti države članice, v kateri ima sedež podjetje, ki ga zaposluje, in ta nosilec za zadevnega delavca torej ne more določiti svojega sistema socialne varnosti.

¹ Potrdilo E 101 ustreza standardnemu obrazcu, ki ga sestavi Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov, ustanovljena pri Evropski komisiji. Od 1. maja 2010 je potrdilo E 101 postalo prenosni dokument A1 v skladu z uredbama (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72) in 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL 2009, L 284, str. 1).

² Sodbi z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere, [C-2/05](#), in z dne 27. aprila 2017, A-Rosa Fluss Schiff, [C-620/15](#).

Vendar iz načela lojalnega sodelovanja izhaja tudi, da morajo vsi nosilci države članice skrbno preizkusiti uporabo svojega sistema socialne varnosti. Zato mora pristojni nosilec države članice, ki je izdal potrdilo, ponovno razmisliti o utemeljenosti te izdaje in to potrdilo po potrebi odvzeti, če pristojni nosilec države članice gostiteljice izrazi dvom glede resničnosti dejstev, na katerih navedeno potrdilo temelji.

Sodišče opozarja, da je treba v tem okviru upoštevati postopek, ki se uporablja za reševanje morebitnih sporov med nosilci zadevnih držav članic v zvezi z veljavnostjo ali pravilnostjo potrdila (zlasti predložitev spora Upravni komisiji).

Taki preudarki pa ne smejo pripeljati do tega, da bi lahko posamezniki z goljufijo ali z zlorabo uveljavljali določbe prava Unije. To je splošno načelo prava Unije.

Tako mora obstajati možnost, če nosilec izdajatelj takšnega preizkusa ne izvede v razumnem roku, da se na elemente goljufije sklicuje v okviru sodnega postopka, da bi sodišče države članice gostiteljice odločilo o zavrnitvi potrdil.

Vendar Sodišče poudarja, da morajo osebe, ki se jim v okviru takega postopka očita, da so napotene delavce zaposlile z uporabo potrdil, domnevno pridobljenih z goljufijo, imeti možnost zavrniti te obtožbe ob spoštovanju jamstev v zvezi s pravico do poštenega sojenja.

Sodišče ugotavlja, da lahko **nacionalno sodišče** v tej zadevi **ta potrdila zavrne**, ker se je, prvič, belgijski nosilec obrnil na bolgarskega nosilca s prošnjo za ponovno preučitev in odvzem potrdil glede na elemente, zbrane v okviru sodne preiskave, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da so bila ta potrdila pridobljena ali so se uveljavljala na goljufiv način, in ker, drugič, bolgarski nosilec ni upošteval teh elementov. Odločiti mora tudi, ali se lahko zoper osebe, za katere se sumi, da so napotene delavce zaposlile z uporabo potrdil, pridobljenih z goljufijo, uveljavlja odgovornost na podlagi nacionalnega prava, ki se uporablja.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.